

Til beslutningsforslag nr. B 29. Betænkning afgivet af Forsvarsudvalget den 28. april 1998

Betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om et militært bidrag til FN's fredsbevarende operation i Vestsahara

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i to møder og har herunder stillet spørgsmål til forsvarsministeren og udenrigsministeren, som disse har besvaret skriftligt. Nogle af udvalgets spørgsmål og ministrenes svar herpå er optrykt som bilag til betænkningen.

Herefter indstiller et *flertal* (Socialdemokratiets, Venstres, Det Konservative Folkepartis, Socialistisk Folkepartis, Centrum-Demokraternes, Det Radikale Venstres, Enhedslistens og Kristeligt Folkepartis medlemmer af udvalget) beslutningsforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* (Dansk Folkepartis medlem af udvalget) indstiller beslutningsforslaget til *forkastelse*.

Mindretallet hilser det velkomment, at de stridende parter i Vestsahara, efter at have kæmpet i godt en snes år, nu er blevet enige om at løse deres konflikt med en folkeafstemning. Mindretal-

let har imidlertid samtidig svært ved at se, hvorfor denne udvikling kommer til at inddrage danske soldater, og hvorfor danske skatteydere skal betale 60 mio. kr. til en operation i Vestsahara.

Dansk militær skal udelukkende beskæftige sig med forsvaret af Danmark, og det der kræves, for at NATO-samarbejdet kan fungere. Dansk Folkeparti finder det absurd, at danske soldater tvinges til at gøre tjeneste på stadig flere kontinenter og være part i et stigende antal konflikter, borger- og stammekrige, som Danmark overhovedet ingen interesse har i.

Dansk Folkeparti beklager, at den danske regering siger ja, hver gang FN finder på en ny fantasifuld operation, som det er tvivlsomt, at der er opbakning til i den danske befolkning, når de høje omkostninger og de risici, de danske soldater udsættes for, tages i betragtning.

Poul Andersen (S) Per Kaalund (S) Lotte Bundsgaard (S) Anna-Marie Hansen (S)

Ingrid Rasmussen (S) nfm. Villy Søvndal (SF) Arne Melchior (CD) Jørgen Estrup (RV)

Søren Søndergaard (EL) Svend Aage Jensby (V) Karen Rønde (V) Erik Jacobsen (V)

Anders Mølgaard (V) Hans Engell (KF) fmd. Helge Adam Møller (KF)

Peter Skaarup (DF) Jann Sjursen (KRF)

Fremskridtspartiet havde ikke medlemmer i udvalget.

Bilag

Spørgsmål nr. 1

Ministeren bedes i et notat grundigt belyse, i hvilket omfang de i forsvarsforliget afsatte midler til fredsbevarende aktioner m.v. er anvendt på nuværende tidspunkt fordelt på de enkelte år (heri indregnet de forventede udgifter til Vestsaharaoperationen) med henblik på at kunne vurdere, i hvilket omfang forligets ramme er opbrugt?

Svar

Der henvises til vedlagte notat.

Spørgsmål nr. 2

Hvilke lande har FN oprindelig rettet henvendelse til om deltagelse i Vestsahara-operationen, og hvad har de pågældende lande svaret? Herunder bedes oplyst, hvilke begrundelser der er givet for ikke at ville deltage. Især ønskes der nøje redegjort for, hvorfor ikke andre nordiske lande har ønsket at deltage i Vestsahara-operationen?

Svar

FN afholdt i 1997 et orienteringsmøde vedrørende udvidelsen af MINURSO med henblik på at tilvejebringe troppebidrag til udvidelsen af MINURSO. Til stede på mødet var Argentina, Belgien, Brasilien, Chile, Ecuador, Finland, Honduras, Italien, Holland, Norge, Sverige, Uruguay, USA og Østrig samt Danmark. Derudover har Storbritannien oplyst, at man er blevet kontaktet med henblik på at stille et militært bidrag til MINURSO. Regeringen har ikke kendskab til, om andre lande skulle have modtaget en uformel henvendelse fra FN. I følge FN har selvstændighedsbevægelsen Polisario tilkendegivet, at man ville foretrække, at tropperne blev søgt tilvejebragt blandt lande i Europa og Latinamerika. FN har bl.a. lagt til grund for henvendelsen, at man gerne så troppebidrag fra mindre lande med stor erfaring fra fredsbevarende operationer, da operationen ville kræve en stor grad af selvstændighed for kompagnierne.

FN har oplyst, at militære observatører søges rekrutteret fra de bidragydende lande i MINURSO. Sammensætningen af den nuværende observatørstyrke fremgår af vedlagte bilag.

Som det fremgår af bemærkningerne til beslutningsforslaget har Argentina, Holland, Uruguay og Østrig givet tilsagn om at bidrage med tropper til udvidelsen af MINURSO. Derudover har Pakistan givet tilsagn om at stille med en ingeniørenhed.

Sverige har siden december 1997 bidraget med 10 civile politifolk til MINURSO og besluttede netop den 23. april 1997 at bidrage yderligere med et minerydningskompagni på 75 mand. Det svenske bidrag skal udsendes under det nuværende mandat og ikke som det danske, hollandske og østrigske, der er del af den udvidede styrke og som sådan skal indsættes efter en ny beslutning i FNs Sikkerhedsråd. Finland har meddelt FN, at man vil være villig til at bidrage med 5-6 militære observatører til observatørstyrken samt 15 civile politifolk til den civile politistyrke. Norge har afslået at engagere sig i MINURSO med henvisning til kapacitetsproblemer. Storbritannien har med henvisning til aktuelle forpligtelser afslået at stille med tropper, men har ikke udelukket at bidrage med militære observatører. USA overvejer også at bidrage med militære observatører.

Endelig har Slovakiet for nylig tilbudt at bidrage med en minerydningsenhed på ca. 80 mand, såfremt det skulle vise sig nødvendigt at styrke indsatsen på dette område.

Udenrigsministeriet er ikke i besiddelse af oplysninger om de øvrige nævnte landes reaktion på FNs henvendelse.

Spørgsmål nr. 7

Vil forsvarsministeren sikre, at forsvarsforligets partier grundigt informeres om det videre forløb i forbindelse med styrkens udsendelse herunder afvigelser i forhold til de i beslutningsforslaget indeholdte oplysninger, jf. bemærkningerne herom i forsvarsaftalen 1995-1999?

Svar

I overensstemmelse med hidtidig praksis i forbindelse med igangværende operationer vil regeringen løbende holde Det Udenrigspolitiske Nævn og forsvarsforligets partier orienteret om forløbet i udsendelsen samt om eventuelle ud-

viklinger i forhold til de i beslutningsforslaget indeholdte oplysninger.

Spørgsmål nr. 14

Hvilke løn og ansættelsesmæssige vilkår vil gælde for den udsendte styrke?

Svar

Personel, som deltager i fredsstøttende missioner, er under uddannelsen omfattet af forsvarrets normale løn- og ansættelsesforhold, der er aftalt med respektive forhandlingberettigede organisationer.

Under udsendelsen aflønnes personellet med sædvanlig hjemmeløn. Der ydes endvidere et fast månedligt FN-tillæg på 3.249 kr. (pr. 1. april 1998). Både løn og det nævnte FN-tillæg er skattepligtigt indtægt for modtageren.

Der ydes endvidere et skattefrit udetillægslignende tillæg, hvis størrelse varierer fra ca. 5.985 kr. om måneden for en konstabel til ca. 8.653 kr. for en oberst/brigadegeneral (pr. 1. april 1998).

Herudover ydes der fri kost og frit logi/underbringelse under udsendelsen.

Endelig betaler FN under udsendelsen til FN-missioner en kontant godtgørelse. Beløbet er på 1,28 amerikansk dollar pr. dag, hvortil kommer 10,50 amerikanske dollars pr. dag under afvikling af maksimalt syv dages FN-orlov pr. udsendelsesperiode.

Spørgsmål nr. 16

Ministeren bedes oplyse, om regeringen er villig til at yde et økonomisk bidrag til genopbygningen og humanitære formål til Vestsahara i tilslutning til FN-operationen?

Svar

EU's humanitære kontor ECHO har ydet betydelige beløb i humanitær bistand til de flygtninge, der afventer repatriering.

Repatrieringen varetages af UNHCR, der har oplyst, at organisationen har tilstrækkelige midler til at gennemføre 1. fase af operationen (planlægningen). Når denne fase er afsluttet, forventer UNHCR at appellere om økonomiske bidrag til gennemførelse af operationen. Regeringen vil på dette grundlag positivt overveje muligheden af at yde et dansk bidrag.

Regeringen finder ikke, en stillingtagen til evt. ydelse af bidrag til genopbygning er mulig

at tage, førend Vestsaharas fremtidige tilhørsforhold er afklaret ved afholdelse af folkeafstemningen.

Notat ad spørgsmål nr. 1

Forsvarsministeriets notat af 24. april 1998, vedlagt svar på spørgsmål 1:

»Notat

om

udgifter til deltagelse i løsningen af internationale operationer perioden 1995-1998, inklusive et dansk militært bidrag til FN's fredsbevarende operation i Vestsahara.

1. Folketingets Forsvarsudvalg har i forbindelse med behandlingen af forslag til folketingsbeslutning B 29 om et dansk militært bidrag til FN's fredsbevarende operation i Vestsahara stillet spørgsmål til forsvarsministeren med følgende ordlyd:

»Ministeren bedes i et notat grundigt belyse, i hvilket omfang de i forsvarsforliget afsatte midler til fredsbevarende aktioner mv. er anvendt på nuværende tidspunkt og fordelt på de enkelte år (heri indregnet de forventede udgifter til Vestsahara-operationen) med henblik på at kunne vurdere, i hvilket omfang forligets ramme er opbrugt?«

2. Af aftale af 8. december 1995 om forsvarrets ordning 1995-1999 fremgår det, at forsvarrets udgifter til deltagelse i løsning af opgaver i FN-, OSCE-, og NATO-regi - herunder indsættelse af dele af Den Danske Internationale Brigade samt udsendelse af EU-monitorer - afholdes inden for forsvarsrammen. Der afsættes et årligt nettobeløb på 530 mio. kr. (545 mio. kr. prisniveau 1997) svarende til udsendelse af ca. 1500 mand i FN-tjeneste. Forsvaret kan udover almindelig overførselsadgang ubeskåret overføre årligt mer- eller mindreforbrug hertil inden for forligningsperioden. Ved et evt. mindreforbrug i forligningsperioden vil de reducerede udgifter herved komme forsvaret til gode.

3. Fordelingen af forbrugte midler og forventede udgifter til internationale operationer i perioden 1995-1998 kan med udgangspunkt i Forsvarskommandoens oplysninger belyses med nedenstående oversigt:

Finansiering af Forsvarets Internationale Operationer (1995-1998)

Mio kr. i løbende priser	1995 Regnskab	1996 Regnskab	1997 Regnskab	1998 Prognose (PN98)
Finanslov	530,0	530,0	545,0	557,0
Nettobeløb	422,1	551,2	500,3	ca. 565

Bemærkninger:

1998: Inkl. MINURSO sept. - dec. samt videreførelse af UNPREDEP.

4. Det fremgår af oversigten, at der med udgangen af 1997 er tale om et samlet mindreforbrug i forhold til det årligt afsatte nettobeløb på 131,4 mio.kr.

Til grund for oversigten er i øvrigt lagt et i forhold til 1997 i 1998 uændret aktivitetsniveau.

5. Sammenfattende kan det konkluderes, at det vil være muligt at afholde udgifterne til deltagelse i operationen i Vestsahara samt videreførelse af igangværende operationer med et uændret aktivitetsniveau inden for den samlede ramme til internationale operationer i medfør af Aftale om Forsvarets ordning 1995-1999.«